

Meningsvormende nota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: vervolg carillon

Datum: 2 oktober 2023

De initiatiefnemers die een carillon willen in de toren van het kasteel van Wijchen hebben kenbaar gemaakt dat ze hun initiatief intrekken. Zij hebben het college hierover geïnformeerd per brief gedateerd 12 juni 2023. Op dezelfde dag heeft de fractie van het CDA vragen gesteld over het proces rond het carillon. Hierop heeft het college geantwoord met informatienota 128214 aan de raad in juli 2023. Door het intrekken van het initiatief is er een geheel nieuwe situatie ontstaan. Voor de beste keuze hebben we twee scenario's voor u uitgewerkt.

Scenario 1: stoppen met de uitvoering van raadsbesluit 52710: Initiatiefvoorstel Kernachtig Wijchen, CDA en Wijchen Lokaal: Carillon Kasteeltoren.

Scenario 2: doorgaan met het uitvoeren van de laatste onderzoeken uit het initiatiefvoorstel van raadsbesluit 52710: Initiatiefvoorstel Kernachtig Wijchen, CDA en Wijchen Lokaal: Carillon Kasteeltoren. Als het carillon er komt zijn de initiatiefnemers bereid om de kosten van de aanschaf, de plaatsing en het onderhoud voor hun rekening te nemen. Dit is kenbaar gemaakt in hun brief van 30 augustus 2023.

Toelichting

Scenario 1: de initiatiefnemers hebben hun initiatief ingetrokken. Er is nu geen reden meer om door te gaan met de uitvoering van het raadsbesluit. De uitkomsten dienen geen doel meer.

Scenario 2: de raad heeft het college opgedragen om het raadsbesluit uit te voeren. Met dit scenario gebeurt dit alsnog. Na het raadsbesluit van 30 september 2021 is een werkgroep geformeerd met voor- en tegenstanders. De werkgroep is aan de slag gegaan met de uitvoering van het raadsbesluit. Vier van de zes onderzoeken zijn uitgevoerd. Zie hiervoor "Overeenkomsten van de scenario's".

Aanleiding

Begin 2018 meldden zich de Vrienden van het Wijchens carillon met het idee om een carillon in Wijchen realiseren. In eerste instantie in de st. Antonius Abtkerk. Later wordt dat de toren van het kasteel van Wijchen. Nadat het college afraadt om een carillon in de toren van het kasteel te realiseren, draagt de raad het college op om een aantal onderzoeken uit te voeren. Dit staat in het initiatiefvoorstel 52710 van Kernachtig Wijchen, CDA en Wijchen Lokaal van 30 september 2021. Hiermee moet duidelijk worden of een carillon in de kasteeltoren mogelijk is. Op 12 juni 2023 trekken de initiatiefnemers hun voorstel in en informeren zij het college per brief. De vraag is nu of het college wel of niet verder moet gaan met de uitvoering van de raadsopdracht. De onderzoeken die nog uitgevoerd moeten worden zijn:

- Een aanvullend onderzoek naar de ophangconstructie van het carillon in de toren van het kasteel. De initiatiefnemers hebben een andere constructie voorgesteld, dan was geadviseerd door een extern adviesbureau. Het voorstel van de initiatiefnemers is omarmd door het SCG (Samenwerkingsverband Cultuurhistorie Gelderland). Gevolg is dat ook van deze constructie duidelijk moet zijn dat hij

geen schade aanbrengt aan de toren van het kasteel. Dit was niet voorzien in de oorspronkelijke opzet;

- Het akoestisch onderzoek. Dit gaat over de geluidsbelasting buiten, binnen en de geluidstrillingen die een carillon veroorzaakt;
- Het draagvlakonderzoek;
- Aanpassing van de APV als een carillon in de kasteeltoren mogelijk is.

Eerdere besluiten

24-08 2021	Zaaknummer 52710: Brief college aan de raad. Het college raadt het af om een carillon in de toren van het kasteel te plaatsen.
30-09 2021	Zaaknummer 52710: Initiatiefvoorstel Kernachtig Wijchen, CDA en Wijchen Lokaal. De raad draagt het college op om een aantal onderzoeken uit te voeren, zodat duidelijk wordt of een carillon in de kasteeltoren geplaatst kan worden.
15-11 2022	Zaaknummer 89542: Voortgangsrapportage. Het college informeert de raad over de uitvoering van twee van de vijf onderzoeken.
02-08 2022	Pre-adviezen SCG. Het eerste advies zegt dat er ook naar alternatieve locaties gekeken moet worden.
06-12 2022	Het tweede advies zegt dat er onvoldoende onderbouwing is om niet naar alternatieve locaties te kijken. Er moet een politiek besluit genomen worden.
11-04 2023	Het derde advies zegt dat als je uitgaat van een carillon in de toren van het kasteel, er nog nadere informatie moet komen over de constructie en het effect op de belvédèrefunctie van de toren.
12-06 2023	Brief voorstanders aan de raad. De voorstanders kondigen aan dat ze hun initiatief intrekken.
17-06 2023	Brief tegenstanders aan de raad. De tegenstanders beschrijven het proces in de werkgroep carillon.
11-07 2023	Zaaknummer 128214: antwoord van het college op de schriftelijke vragen van het CDA over het proces. Het college antwoordt dat het nog geen mening heeft over het intrekken van het initiatief en komt hier later op terug. Het vertrouwen nam steeds meer af tussen voor- en tegenstanders in de werkgroep.
30-08 2023	Brief van de initiatiefnemers waarin ze aanbieden, bij het doorgaan van het carillon, de kosten van aanschaf, plaatsing en onderhoud voor hun rekening te nemen.

Overeenkomsten van de scenario's

Beide scenario's gaan uit van de situatie zoals die was tot 12 juni 2023 zijn. Tot die periode zijn vier van de zes onderzoeken uitgevoerd:

- Het Flora en Faunaonderzoek naar mogelijk aanwezige vleermuizen. Dit onderzoek stamt uit 2019 en heeft een geldigheidsduur van 3 jaar. Die termijn is nu verlopen en moet bij scenario 2 opnieuw uitgevoerd worden;
- Het bouwkundig onderzoek. Resultaat: het is mogelijk om in de toren van het kasteel een carillon te bevestigen;
- Het cultuurhistorisch onderzoek: voor het kasteel is een op ontwikkeling gericht cultuurbeleid van toepassing. Dit maakt dat een carillon in de kasteeltoren mogelijk is. Vanuit cultuurhistorisch perspectief is de st Antonius Abtkerk een betere plek. Een alternatief voor de kasteeltoren is een carillon op een evenemententerrein, bijv. de plek die gecreëerd wordt Tussen Kasteel en Wijchens Meer. Bij plaatsing van een carillon in de toren van het kasteel moet nog

nader gekeken worden naar de constructie en het behoud van de belvédèrefunctie van de toren;

- Er is gesproken met Stichting Museum Kasteel Wijchen. Het realiseren van een carillon in de toren van het kasteel is niet belemmerend voor de plannen van het museum. Toch is de stichting tegen een carillon in de toren van het kasteel, omdat men geluidsoverlast vreest voor de vrijwilligers en een afname van het aantal bezoekers.

Verschillen van de scenario's

Scenario 1 kost geen extra middelen en levert op de korte termijn duidelijkheid op. Scenario 2 kost wel extra middelen (zie hieronder). Ook zal het nog geruime tijd duren voordat er duidelijkheid komt. Na uitvoering van de onderzoeken, moet de APV worden aangepast. Hiertegen kan bezwaar gemaakt worden.

Financiële gevolgen

Scenario 2 kost extra middelen:

• Flora- en Faunaonderzoek	€ 5.000
• Nader onderzoek naar de Belvédèrefunctie ¹	€ 2.500
• Akoestisch onderzoek	€ 11.000
• Draagvlakonderzoek	<u>€ 8.000</u>

Totaal:	€ 26.500
---------	----------

De kosten voor scenario 2 zijn incidenteel. Het Flora en faunaonderzoek moet opnieuw uitgevoerd worden. Hiervoor is geen budget gereserveerd. Het nader onderzoek naar de Belvédèrefunctie was niet voorzien. Hiervoor zijn geen financiële middelen beschikbaar. Voor het akoestische onderzoek is ook geen dekking. Dit zou door de initiatiefnemers betaald worden. Er was € 12.500 gereserveerd voor het draagvlakonderzoek. Hiervan is € 4.000 uitgegeven aan de onafhankelijk voorzitter van de werkgroep. De resterende € 8.500 is vrijgefallen in de jaarrekening.

Communicatie, uitvoering en vervolgstappen

Nadat u een keuze heeft gemaakt voor een scenario, legt het college u een beslisnota voor. Hierin zijn de consequenties van het gekozen scenario uitgewerkt met een besluit. We informeren de werkgroep carillon. In de werkgroep zitten de initiatiefnemers en tegenstanders, een onafhankelijk voorzitter en ambtelijke ondersteuning.

Geheimhouding

Niet van toepassing

¹ Advies SCG: Relevant zijn de afspraken over het aantal keren dat het carillon speelt. Dit moet frequent zijn, anders verliest het zijn toegevoegde waarde. De gevolgen van inspectie en onderhoud moeten nader onderzocht worden en een rapport moet aantonen dat het onderhoud geen gevolgen heeft voor het monument. De klemconstructie die de initiatiefnemers voorstellen moet nader onderzocht worden en in detail uitgewerkt, inclusief de visuele impact.